

VISOKI PREDSTAVNIK
UNIJE ZA VANJSKE
POSLOVE I
SIGURNOSNU POLITIKU

Bruxelles, 3.6.2019.
JOIN(2019) 11 final

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU
o provedbi Akcijskog plana za vojnu mobilnost

I. UVOD

1. Poboljšanje vojne mobilnosti ključna je inicijativa EU-a pokrenuta 10. studenoga 2017.¹ Njome će se pridonijeti uspostavi Europske obrambene unije, za koju se založio predsjednik Juncker u svojem govoru o stanju Unije 2017.² Njome se pridonosi ostvarenju razine ambicije u pogledu sigurnosti i obrane, o kojoj se Vijeće usuglasilo 14. studenoga 2016.³ nakon što je predstavljena Globalna strategija EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku⁴. Vojna mobilnost provodi se u skladu sa stalnom strukturiranom suradnjom, uključujući na razini projekta, ali i u skladu s provedbom konkretnih mjera koje su države članice EU-a poduzele 25. lipnja 2018.⁵ Nadalje, ona je ključan prioritet za suradnju EU-a i NATO-a u okviru provedbe Zajedničke deklaracije⁶ i uspostavljenog strukturiranog dijaloga o vojnoj mobilnosti na razini međusobne suradnje osoblja.
2. Ovom se inicijativom iskorištavaju civilno-vojne sinergije kako bi se poboljšala mobilnost vojnog osoblja, materijala i opreme u rutinskim aktivnostima te u slučaju krize i sukoba, unutar i izvan EU-a, upotrebom svih vrsta prijevoza i u svim strateškim smjerovima. Njome će se državama članicama EU-a omogućiti da djeluju brže i djelotvornije u kontekstu Zajedničke sigurnosne i obrambene politike te nacionalnih i multinacionalnih aktivnosti.
3. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisija predstavili su 28. ožujka 2018. Akcijski plan za vojnu mobilnost (Akcijski plan)⁷. Vijeće je u lipnju 2018. pozdravilo Akcijski plan i pozvalo na njegovu brzu provedbu u bliskoj suradnji svih relevantnih dionika⁸. Nadalje, Vijeće je 19. studenoga 2018. pozdravilo napredak i pružilo dodatne smjernice za iduće korake⁹. Uz ovo izvješće o napretku te kao njegova nadopuna, upravljački odbor Europske obrambene agencije pozdravio je 13. svibnja 2019. prvo godišnje izvješće Agencije o vojnoj mobilnosti.
4. U Akcijskom planu opisani su konkretni koraci i vremenski okviri te je usmjeren na dodanu vrijednost Unije pri pomaganju državama članicama EU-a i olakšavanju njihovih nastojanja za poboljšanje vojne mobilnosti. Unija ponajprije može pridonijeti utvrđivanjem civilno-vojnih sinergija i poticanjem postojećih politika i instrumenata u trima glavnim područjima: prometna infrastruktura, regulatorna i postupovna pitanja te druge međusektorske teme. Velik napredak u provedbi Akcijskog plana postignut je bliskom i stalnom suradnjom službi Komisije, Europske službe za vanjsko djelovanje, što uključuje i Vojni stožer EU-a, i

---

¹ Zajednička komunikacija Europskom parlamentu i Vijeću o poboljšanju vojne mobilnosti u Europskoj uniji {JOIN(2017) 41 final}.

² Predsjednik Juncker, govor o stanju Unije 2017., 13. rujna 2017., http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_hr.htm

³ Zaključci Vijeća o provedbi globalne strategije EU-a u području sigurnosti i obrane, 14. studenoga 2016., <https://www.consilium.europa.eu/media/22459/eugs-conclusions-st14149en16.pdf>

⁴ Zajednička vizija, zajedničko djelovanje: jača Europa. Globalna strategija za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije, lipanj 2016., http://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

⁵ Zaključci Vijeća o sigurnosti i obrani u kontekstu globalne strategije EU-a, 25. lipnja 2018., stavak 18., <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10246-2018-INIT/en/pdf>

⁶ Zajednička deklaracija predsjednika Europskog vijeća, predsjednika Europske komisije i glavnog tajnika Organizacije sjevernoatlantskog ugovora (NATO) o suradnji EU-a i NATO-a, https://www.consilium.europa.eu/media/36096/nato_eu_final_eng.pdf

⁷ Zajednička komunikacija Europskom parlamentu i Vijeću o Akcijskom planu za vojnu mobilnost {JOIN(2018)05 final}, str. 10.

⁸ Sastanak Europskog vijeća (28. lipnja 2018.) – Zaključci, 28. lipnja 2018. <https://www.consilium.europa.eu/media/35936/28-euco-final-conclusions-en.pdf>

⁹ Zaključci Vijeća o sigurnosti i obrani u kontekstu globalne strategije EU-a (13978/18), 19. studenoga 2018., <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13978-2018-INIT/en/pdf>

Europske obrambene agencije te potpunom uključenosti država članica EU-a koje su slijedile pristup na svim razinama uprave, uz istodobno poštovanje njihova nacionalnog suvereniteta i odlučivanja.

5. Akcijskim se planom zahtijeva podnošenje prvog izvješća o napretku do ljeta 2019.¹⁰ U ovom se izvješću opisuje znatan, konkretan napredak koji je dosad postignut, ali i daljnji koraci.

II. VOJNI ZAHTJEVI ZA VOJNU MOBILNOST UNUTAR I IZVAN EU-a

A. Definicija vojnih zahtjeva

6. Polazišna točka provedbe Akcijskog plana bila je definicija vojnih zahtjeva za vojnu mobilnost unutar i izvan EU-a (vojni zahtjevi). Te je vojne zahtjeve izradio Vojni stožer EU-a u bliskoj suradnji s državama članicama EU-a, službama Komisije i mjerodavnim agencijama i tijelima Unije, što je uključivalo i Europsku obrambenu agenciju. Prema potrebi održana su savjetovanja s NATO-om i drugim relevantnim dionicima. Osim toga, u skladu s pristupom na svim razinama uprave, relevantna nadležna nacionalna tijela izvan ministarstava obrane isto su tako pozvana na sudjelovanje u tom procesu.
7. Vojni stožer EU-a usuglasio se o vojnim zahtjevima, koje je nakon toga odobrilo i Vijeće: opći dio na visokoj razini 25. lipnja 2018. i prilozi 19. studenoga 2018. Vojni su zahtjevi zatim konsolidirani 28. studenoga 2018.¹¹
8. Vojni zahtjevi usmjereni su na olakšavanje kretanja vojnih snaga (osoblja, materijala i opreme) unutar i izvan EU-a. Njima se u strateškom i operativnom pogledu omogućuje vojno djelovanje, podržava se strateška autonomija EU-a i olakšava se raspoređivanje, ponovno raspoređivanje i podupiranje vojnih snaga država članica EU-a kako bi se ostvarili odgovarajući dijelovi razine ambicije EU-a, ali i nacionalni zahtjevi država članica EU-a.
9. Vojni zahtjevi uključuju potrebna načela i ključne aspekte vojnog kretanja te se njima na sveobuhvatan način uzimaju u obzir svi čimbenici koji utječu na vojno kretanje. Obuhvaćaju nekoliko glavnih područja: planiranje i provođenje potpore, prometna infrastruktura, pravni i regulatorni aspekti, pristup prijevoznim sredstvima i potpori, koordinacija i razmjena informacija, sigurnost, obuka i pitanja okoliša. Ključan dio dokumenta čini definicija zemljopisnog obuhvata svih prometnih infrastruktura u Uniji za koje države članice EU-a smatraju da su potrebne za vojno kretanje. Osim toga, u vojnim se zahtjevima odražavaju generički parametri NATO-a u pogledu infrastrukture, koje je u svibnju 2018. dostavio glavni tajnik NATO-a. Time se pridonosi osiguravanju usklađenosti između ta dva skupa vojnih zahtjeva na kojima se temelji djelovanje obiju organizacija u ovom području.

B. Djelomično ažuriranje vojnih zahtjeva

10. Nakon odobrenja vojnih zahtjeva uslijedilo je dovršenje analize razlika između vojnih i civilnih zahtjeva u pogledu prometne infrastrukture¹² (vidjeti točke 17. do 21.). Nakon što je analiza razlika predstavljena Političkom i sigurnosnom odboru, taj je odbor 8. svibnja 2019.

---

¹⁰ Zajednička komunikacija Europskom parlamentu i Vijeću o Akcijskom planu za vojnu mobilnost {JOIN(2018)05 final}, str. 10.

¹¹ Vojni zahtjevi za vojnu mobilnost unutar i izvan EU-a (ST 14770/18), 28. studenoga 2018.

¹² Zajednički radni dokument službi Komisije, Vojni zahtjevi i transeuropska prometna mreža: analiza razlika, {SWD(2019) 175 final}.

pozvao Europsku službu za vanjsko djelovanje/Vojni stožer EU-a da dostavi ažuriranu verziju prometnih infrastrukturnih parametara i zemljopisnih podataka iz vojnih zahtjeva, pri čemu je u obzir uzeta analiza razlika. Vojni stožer EU-a izradio je prijedlog ažuriranja u bliskoj suradnji s državama članicama EU-a, službama Komisije i Europskom obrambenom agencijom, ali i prema potrebi u koordinaciji s NATO-om na razini međusobne suradnje osoblja, imajući u vidu da bi Vijeće do ljeta 2019. trebalo odobriti ažurirane vojne zahtjeve. Slijedom suradnje s osobljem NATO-a u okviru strukturiranog dijaloga NATO je 22. ožujka 2019. EU-u dostavio svoje ažurirane generičke parametre u pogledu infrastrukture.

III. PROMETNA INFRASTRUKTURA

11. Radi se na otklanjanju infrastrukturnih prepreka kako bi se ostvarila bolja mobilnost vojnih snaga unutar i izvan EU-a. U tom kontekstu, povećavanje sinergija između obrambenih potreba i transeuropske prometne mreže čini važan stup Akcijskog plana.
12. Od donošenja akcijskog plana u tom je području ostvaren znatan napredak te su provedene sve aktivnosti koje su dosad morale biti dovršene.

A. Financiranje infrastrukture dvojne namjene

13. Komisija je 2. svibnja 2018. predložila omotnicu za vojnu mobilnost u iznosu od 6,5 milijardi EUR u okviru Instrumenta za povezivanje Europe 2021.–2027. kako bi se financirali projekti dvojne civilne i vojne namjene. Posebne odredbe povezane s financiranjem infrastrukture dvojne namjene uključene su u predloženu Uredbu¹³. Suzakonodavci su 7. ožujka 2019. postigli dogovor o tekstu predložene Uredbe o Instrumentu za povezivanje Europe 2021.–2027. koji sadržava potrebne odredbe o financiranju projekata dvojne namjene¹⁴, a nakon toga Vijeće i Europski parlament potvrdili su tekst predložene Uredbe. Dodjela financijskih sredstava za Instrument za povezivanje Europe 2021.–2027. bit će finalizirana u okviru pregovora o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021.–2027.
14. Kao što je predloženo, Instrumentom za povezivanje Europe ujedno će se pridonijeti financiranju projekata prometne infrastrukture kako bi se učinkovitije ispunili vojni zahtjevi. Doprinos EU-a stoga bi državama članicama trebao omogućiti da razviju dijelove infrastrukture koji će služiti i u obrambene i u civilne prometne svrhe.

Vojni zahtjevi

15. Vijeće je odobrilo vojne zahtjeve, što je bila polazišna točka za rad na prometnim infrastrukturnim aspektima vojne mobilnosti (vidjeti točke od 6. do 9.).

Analiza razlika

16. Sljedeći korak prema financiranju projekata dvojne namjene bilo je utvrđivanje razlika između vojnih i civilnih zahtjeva. Analiza razlika jest usporedba između, s jedne strane, vojnih infrastrukturnih standarda i zemljopisnog obuhvata vojne mreže iz vojnih zahtjeva i, s druge strane, trenutanih tehničkih zahtjeva i zemljopisnog obuhvata infrastrukture

---

¹³ Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju Instrumenta za povezivanje Europe i stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1316/2013 i (EU) br. 283/2014., 6. lipnja 2018.

¹⁴ Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju Instrumenta za povezivanje Europe i stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1316/2013 i (EU) br. 283/2014. – Izvješće o napretku, Vijeće Europske unije, 2018/0228(COD), 13. ožujka 2019., <https://www.consilium.europa.eu/media/38507/st07207-re01-en19.pdf>

transeuropske prometne mreže, a uključuje i utvrđivanje praktičnih ublažavajućih mjera u područjima u kojima su utvrđene razlike.

17. Analiza razlika dostavljena je Vijeću 3. svibnja 2019. u obliku Zajedničkog radnog dokumenta službi Komisije¹⁵.
18. Ocjena je uglavnom pozitivna: kada je riječ o infrastrukturnim zahtjevima, vrlo velik dio vojnih standarda u načelu se smatra kompatibilnim sa zahtjevima transeuropske prometne mreže. Osim toga, nakon što su razmotreni zemljopisni podaci (vojna mreža), utvrđeno je da se 94 % infrastrukture koja je utvrđena kao relevantna za vojne svrhe preklapa sa zemljopisnim obuhvatom transeuropske prometne mreže. Nadalje, utvrđene su praktične ublažavajuće mjere u onim slučajevima u kojima postoje znatne razlike između vojnih zahtjeva i zahtjeva transeuropske prometne mreže.
19. Na temelju rezultata analize razlika mogu se izvući dva važna zaključka. Prvo, identifikacijom preklapanja između mreže vojne mobilnosti i zemljopisnog obuhvata transeuropske prometne mreže definirat će se zemljopisna pokrivenost za projekte dvojne namjene u okviru Instrumenta za povezivanje Europe koji se financiraju iz omotnice za vojnu mobilnost zato što će se samo projekti koji su i dio zemljopisne mreže vojne mobilnosti i transeuropske prometne mreže smatrati prihvatljivima. Preklapanje od 94 % između prometne infrastrukture koja je u državama članicama utvrđena kao relevantna za vojnu mobilnost te transeuropske prometne mreže dokazuje da postoje sinergije između civilnog i vojnog prijevoza.
20. Drugo, kao što je već spomenuto, uzimajući u obzir rezultate analize razlika, Politički i sigurnosni odbor pozvao je Europsku službu za vanjsko djelovanje/Vojni stožer EU-a da ažuriraju vojne zahtjeve kako bi ih Vijeće odobrilo do ljeta 2019. Očekuje se da će se tim ažuriranjem dodatno smanjiti razlike između vojnih i civilnih prometnih infrastrukturnih zahtjeva, ali i moguće razlike između vojnih zahtjeva i zahtjeva dvojne namjene (vidjeti u nastavku). Nakon što se ažuriraju vojni zahtjevi, bit će revidirana i analiza razlika.

Zahtjevi dvojne namjene

21. Predloženom Uredbom o Instrumentu za povezivanje Europe 2021.–2027. propisuje se da će Komisija donijeti provedbeni akt u kojem se, prema potrebi, posebno utvrđuju infrastrukturni zahtjevi primjenjivi na određene kategorije mjera povezanih s infrastrukturom dvojne namjene. Komisija će u taj proces uključiti Europsku službu za vanjsko djelovanje, države članice EU-a i relevantne dionike. Savjetovanje s dionicima počelo je sredinom travnja 2019.
22. Analizom razlika postavljeni su temelji za definiciju zahtjeva dvojne namjene te se očekuje da će oni biti izrađeni do kraja 2019. kako bi bili spremni za donošenje do trenutka kada bude donesena Uredba o Instrumentu za povezivanje Europe 2021.–2027.

Katalog projekata dvojne namjene

23. Nakon što države članice EU-a utvrde koje su nadogradnje postojeće infrastrukture i mogući novi infrastrukturni projekti potrebni, ali i nakon što se definiraju zahtjevi dvojne namjene, Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje radit će s državama članicama EU-a i svim relevantnim dionicima na okvirnom katalogu projekata dvojne namjene. To će biti provedeno do 2020.

B. Revizija Uredbe o transeuropskoj prometnoj mreži

---

¹⁵ Vidjeti bilješku 11.

24. Komisija je predvidjela reviziju Uredbe o transeuropskoj prometnoj mreži¹⁶, koja bi trebala biti dovršena u prvom semestru 2020. Komisija će u postupak revizije uključiti određene vojne zahtjeve i/ili zahtjeve dvojne namjene.

C. Informacijski sustav TENtec

25. TENtec je informacijski sustav Komisije za koordiniranje i podupiranje politike transeuropske prometne mreže.
26. Već se pokazao jako korisnim za ciljeve vojne mobilnosti jer je njime omogućeno pretvaranje zemljopisnih podataka utvrđenih u vojnim zahtjevima u vizualni format te stvaranje interaktivnog TENtec-ova preglednika karte vojne mobilnosti¹⁷. U pregledniku je moguće analizirati mrežu vojne mobilnosti u vizualnom obliku, izvesti različite izračune koji se odnose na duljinu mreže vojne mobilnosti i njezino preklapanje s transeuropskom prometnom mrežom, a pomaže i u olakšavanju prekograničnih veza.
27. Nadalje, TENtec se redovito unapređuje: na primjer, ažuriranje TENtec-ovih tehničkih parametara, koji će uključivati osnovna pitanja vojne mobilnosti, očekuje se do ljeta 2019.

Zaključno, u akcijskom se planu spominje moguće međusobno povezivanje vojnih i civilnih baza podataka. Savjetovanja s relevantnim stranama o izvedivosti tog postupka započet će 2020.

IV. PRIJEVOZ OPASNOG TERETA

28. Prijevoz opasnog tereta još je jedna vojna domena u kojoj djelovanje EU-a može pružiti dodanu vrijednost. Europska obrambena agencija, u bliskoj suradnji sa službama Komisije, provela je istraživanje koje je obuhvatilo postojeća pravila primjenjiva na prijevoz opasnog tereta u vojnom sektoru. Nalazi su u travnju 2019. predstavljeni državama članicama EU-a koje sudjeluju u Europskoj obrambenoj agenciji i bit će dodatno razmotreni.
29. U tom su istraživanju mapirani nacionalni zakonodavni okviri s naglaskom na prepreke i ograničenja u pogledu prijevoza opasnog tereta. Izrađen je popis nacionalnih postupaka za prijevoz opasnog tereta u vojnom sektoru te je sastavljen upitnik koji je 8. listopada 2018. poslan državama članicama EU-a.
30. Osim toga, EU i NATO analizirali su u okviru strukturiranog dijaloga EU-a i NATO-a o vojnoj mobilnosti moguće sinergije između svojih aktivnosti povezanih s prijevozom opasnog tereta. Nakon što NATO EU-u dostavi odgovarajući NATO-ov Sporazum o standardizaciji, ali i druge referentne dokumente, u tom će pogledu biti lakše uskladiti njihova nastojanja u prijevozu opasnog tereta i u drugim područjima povezanim s vojnom mobilnošću.
31. Službe Komisije analiziraju različite mogućnosti kojima bi se mogao olakšati prijevoz opasnog tereta, pri čemu bi se poboljšala vojna mobilnost. Rezultati te analize bit će razmotreni tijekom daljnjeg razvoja odgovarajućih programa i inicijativa EU-a, uključujući i razmatranje u kontekstu Europske obrambene agencije. Osim toga, nakon što se zaključi istraživanje Europske obrambene agencije, što se očekuje u ljeto 2019., bit će lakše procijeniti

---

¹⁶ Uredba (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o smjernicama Unije za razvoj transeuropske prometne mreže i stavljanju izvan snage Odluke br. 661/2010/EU (SL L 348, 20.12.2013., str. 1.).

¹⁷ Pristup interaktivnom pregledniku odobrava se na temelju nužnosti pristupa podacima slanjem upita na move-tentec@ec.europa.eu

izvedivost daljnjih djelovanja na razini EU-a u skladu s Akcijskim planom te potrebe za njima.

32. Aktivnosti povezane s prijevozom opasnog tereta razvijaju se u bliskoj suradnji Europske obrambene agencije, službi Komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje/Vojnog stožera EU-a. Izvješća o tome redovito se šalju Odboru za prijevoz opasnih tvari, koji se sastoji od civilnih stručnjaka¹⁸.

V. CARINA I POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

A. Carina

33. U Akcijskom planu utvrđene su i određene aktivnosti za racionalizaciju i pojednostavnjenje carinskih formalnosti za prekogranična vojna kretanja, uz istodobno osiguravanje sinergija s NATO-om. Trenutačnim carinskim zakonodavstvom EU-a, koje je na snazi od svibnja 2016., predviđa se mogućnost upotrebe obrasca 302, specifičnog carinskog obrasca koji je utvrdio NATO, kao carinske deklaracije samo za postupak provoza. Zakonodavstvo bi se moglo izmijeniti tako da se obrazac 302 proširi i na određene carinske postupke osim provoza, kao što su uvoz i izvoz (s time da se izvoz provodi na privremenoj osnovi).
34. Usporedno s time, stvaranjem EU-ova obrasca 302 racionalizirala bi se prekogranična vojna kretanja izvan nadležnosti NATO-a. Tim bi se obrascem mogle koristiti i države članice EU-a koje nisu članice NATO-a. Usklađivanjem NATO-ova obrasca 302 i EU-ova obrasca 302 u najvećoj mogućoj mjeri, s ciljem upotrebe identičnih obrazaca, odgovarajući bi carinski postupci bili pojednostavnjeni u cijelom EU-u, čime bi se osigurao i jednak carinski tretman vojnih kretanja u svim državama članicama.
35. Države članice EU-a na tehničkoj su razini u velikoj mjeri podržale predložene zakonske izmjene koje su potrebne za pojednostavnjenje carinskih formalnosti povezanih s prekograničnim vojnim kretanjima, ali i uvođenje EU-ova obrasca 302. Europska obrambena agencija olakšala je izradu predloška EU-ova obrasca 302 u okviru svojeg *ad hoc* carinskog programa i zatim ga je prosljedila NATO-u. Potpuna usklađenost obrasca 302 između NATO-a i EU-a ovisi o NATO-ovoj procjeni revidiranog obrasca 302. Zakonodavni temelj za upotrebu EU-ova obrasca 302 bit će izrađen tako što će predložak za taj obrazac biti uključen u carinsko zakonodavstvo EU-a.
36. Te pravne promjene zahtijevaju niz izmjena u dvjema uredbama Komisije: u Delegiranom aktu¹⁹ i u Provedbenom aktu²⁰ Carinskog zakonika Unije²¹. Komisija bi trebala donijeti nacrt izmjena Delegiranog akta²² u jesen 2019., a nacrt izmjena Provedbenog akta²³ najranije početkom 2020.

---

¹⁸ Direktiva 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o kopnenom prijevozu opasnih tvari (SL L 260, 30.9.2008., str. 13.).

¹⁹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343, 29.12.2015., str. 1.).

²⁰ Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL L 343, 29.12.2015., str. 558.).

²¹ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (preinačena) (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

²² Vidjeti bilješku 18.

B. Porez na dodanu vrijednost

37. Komisija je ostvarila još jedan važan rezultat tako što je 24. travnja 2019. donijela prijedlog izmjena načina na koji se porez na dodanu vrijednost i trošarina obračunavaju na obrambeno djelovanje unutar okvira Unije²⁴. Budući da se na opskrbu za oružane snage koje sudjeluju u NATO-ovu obrambenom djelovanju izvan svoje države već mogu primijeniti takva izuzeća, tim se prijedlogom nastoji osigurati jednako postupanje prema obrambenim snagama u okviru NATO-a i EU-a tako što se opskrba za oružane snage izuzima od poreza na dodanu vrijednost i trošarina u vrijeme dok su te oružane snage raspoređene izvan svoje države članice i sudjeluju u obrambenom djelovanju u skladu sa Zajedničkom sigurnosnom i obrambenom politikom. Usklađivanjem neizravnog poreznog postupanja prema objema vrstama obrambenog djelovanja, tom se inicijativom prepoznaje sve veća važnost Zajedničke sigurnosne i obrambene politike i vojne mobilnosti.
38. Taj je prijedlog 16. svibnja 2019. predstavljen radnoj skupini Vijeća za porezna pitanja. Rasprave će se nastaviti za vrijeme finskog predsjedništva EU-om. Komisija potiče Vijeće da što prije donese taj Prijedlog.

VI. DOZVOLA ZA PREKOGRANIČNO KRETANJE

39. Aktivnosti u ovom području dodatno su razvijene unutar Europske obrambene agencije, posebno u okviru programa za „Optimizaciju postupaka izdavanja dozvola za prekogranično kretanje u Europi”, europskih čvorišta multimodalnog prijevoza i Tehničkog sporazuma o diplomatskim odobrenjima za zračni promet. Dvadeset tri države članice EU-a pridružile su se sporazumu o programu Europske obrambene agencije za „Optimizaciju postupaka izdavanja dozvola za prekogranično kretanje u Europi”, koji je 14. svibnja 2019. potpisan na marginama upravljačkog odbora Europske obrambene agencije. Zahvaljujući harmonizaciji i pojednostavnjenju prekograničnih postupaka, s naglaskom na kretanju na tlu i u zraku, u kombinaciji s postupcima izdavanja diplomatskih odobrenja, ovim će se programom unaprijediti i olakšati vojno kretanje kapaciteta država članica EU-a tijekom operacija, vježbi i dnevnih aktivnosti.
40. Kao nadopuna tim aktivnostima, projekt europskih čvorišta multimodalnog prijevoza, koji je započeo 2013., pridonio je uspostavi zemljopisne mreže kojom se olakšava kretanje trupa. U tom projektu sada sudjeluje 14 država članica EU-a. Trenutačno se u okviru projekta europskih čvorišta multimodalnog prijevoza čeka potpisivanje tehničkog sporazuma o prelasku granica i prijevozu na tlu. Kada je riječ o tehničkom sporazumu o diplomatskim odobrenjima, njime se predviđa prethodno izdavanje dozvola za diplomatska odobrenja u zračnom prometu. Dvadeset država članica EU-a potpisalo je taj sporazum od njegova početka 2012. Rezultati projekta europskih čvorišta multimodalnog prijevoza i projekta diplomatskih odobrenja i dalje će utjecati na aktivnosti koje se provode u kontekstu programa za dozvole za prekogranično kretanje.

VII. OSTALA PITANJA

---

²³ Vidjeti bilješku 19.

²⁴ COM(2019)192/F1 – Prijedlog Direktive Vijeća o izmjeni Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost i Direktive 2008/118/EZ o općim aranžmanima za trošarine u pogledu obrambenih napora unutar okvira Unije.

41. U Akcijskom se planu navode i određeni pravni aspekti, kao što je mogući učinak Sporazuma o statusu snaga EU-a na vojnu mobilnost. Sporazum o statusu snaga EU-a potpisan je 2003. i stupio je na snagu 1. travnja 2019.²⁵, nakon što je Irska dovršila postupak njegove ratifikacije. Tim se sporazumom obuhvaća status vojnog i civilnog osoblja koje se upućuje u institucije EU-a te status sjedišta i oružanih snaga koji se mogu staviti na raspolaganje EU-u u kontekstu pripreme i izvršenja zadaća navedenih u članku 42. Ugovora o Europskoj uniji, što uključuje i vježbe.
42. Europska obrambena agencija provela je istraživanje kako bi mapirala nacionalne zakonodavne okvire s naglaskom na ograničenja i prepreke kretanju te nacionalno tumačenje međunarodnih instrumenata i postupaka. Rezultati tog istraživanja utjecat će na daljnji rad službi Komisije i Europske obrambene agencije.
43. Nadalje, Akcijskim je planom prepoznata važnost odražavanja relevantnosti vojne mobilnosti u kontekstu drugih međusektorskih pitanja, kao što je suzbijanje hibridnih prijetnji. Tijekom provedbe 22 mjere iz Zajedničkog okvira za suzbijanje hibridnih prijetnji²⁶ dvije su mjere bile smatrane važnima za vojnu mobilnost: mjera 3 – strateška komunikacija i mjera 7 – zaštita ključne prometne infrastrukture. U tijeku je provedba obju mjera i izravno bi upućivanje na vojnu mobilnost moglo biti uključeno u moguću buduću reviziju Zajedničkog okvira kako bi se detaljnije obrazložile moguće prijetnje u tim dvama područjima.

VIII. ZAKLJUČCI I DALJNJI KORACI

44. Od pokretanja akcijskog plana ostvaren je znatan i konkretan napredak u svim područjima te su izrađeni ključni dokumenti koji se odnose na vojne zahtjeve, analizu razlika i prijedlog izmjena poreza na dodanu vrijednost. Konkretno je postignuće i to što su 23 države članice EU-a potpisale sporazum o programu Europske obrambene agencije za postupke izdavanja dozvola za prekogranično kretanje u Europi. Znatan napredak ostvaren je i u područjima kao što su promet opasnog tereta i carina.
45. Taj je napredak bilo moguće ostvariti zato što su države članice EU-a bile uključene na svim razinama uprave, uz istodobno poštovanje njihova nacionalnog suvereniteta i odlučivanja, ali i zahvaljujući bliskoj i stalnoj suradnji službama Komisije, Europske službe za vanjsko djelovanje, što uključuje i Vojni stožer EU-a, i Europske obrambene agencije. Strukturiranim dijalogom između EU-a i NATO-a dodatno će se unaprijediti suradnja u pogledu vojne mobilnosti. Komisija i Visoki predstavnik pozdravljaju ovaj pristup i obvezuju se da će nastaviti raditi na isti način i istom brzinom.
46. Iduće izvješće o napretku bit će predstavljeno do kraja ljeta 2020.

---

²⁵ Sporazum među državama članicama Europske unije o statusu vojnog i civilnog osoblja koje se upućuje u institucije Europske unije, statusu sjedišta i oružanih snaga koji se mogu staviti na raspolaganje Europskoj uniji u kontekstu pripreme i izvršenja zadaća navedenih u članku 17. stavku 2. Ugovora o Europskoj uniji, što uključuje i vježbe, te o statusu vojnog i civilnog osoblja država članica koje se Europskoj uniji stavlja na raspolaganje kako bi djelovalo u tom kontekstu (EU SOFA) (SL C 321, 31.12.2003. str. 6.).

²⁶ Zajednička komunikacija Europskom parlamentu i Vijeću: Zajednički okvir za suzbijanje hibridnih prijetnji – odgovor Europske unije {JOIN/2016/018 final}.